

Disecă Centrală
Regiunii
Hunedoara-Dorm

● În acest număr ● În
paginile ● În acest nu
măr ● În
pagi ● În
nile
● În acest număr ● În
paginile ● În acest număr

CRONICA LITERARĂ

FOILETON

SPORT

VIZITA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT, CHIVU STOICA, ÎN IRAN

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scinteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII, SERIA II, NR. 5595

4 PAGINI - 25 BANI

MIERCURI 17 MAI 1967

Vechi santierist, M. Dumitru, fierar belonist la Grupul 1 de construcții-montaj. Lucrând acum pe santierul de construcții de locuințe din cartierul Măzape-Galați

Foto: O. PLECAN

IN EXPLOATĂRILE MINIERE DIN VALEA JIULUI

DE CE RUGINESC MILIOANELE

An de an statul investește mari sume de bani pentru extinderea activității de producție a exploatărilor miniere din Valea Jiului, pentru dotarea lor cu utilaje moderne menite să ușureze munca oamenilor, să o facă tot mai productivă. Numai pentru anul în curs aceste fonduri depășesc suma de 154 milioane lei. Eficiența investițiilor n-a fost însă cea scontată, pentru că fondurile alocate n-au fost cheltuite întotdeauna cu competență și spirit gospodăresc. În decursul anilor, la exploatările miniere din Valea Jiului, s-a format un stoc de utilaje noi-noute care n-au fost folosite până acum nici măcar un ceas. Nu e vorba de utilaje mărunte în valoare de câteva sute sau mii de lei; valoarea acestora se ridică la 70 milioane lei.

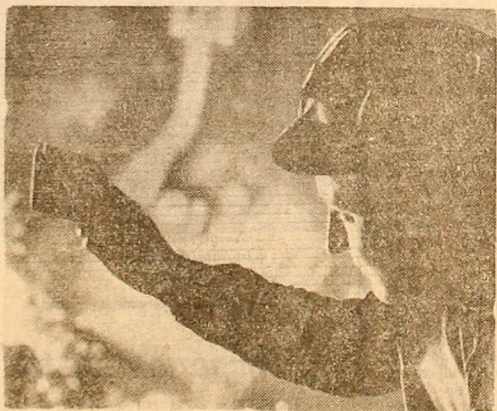
Cu ce scop au fost ele cumpărate? De ce nu sînt folosite? E dificil de dat un răspuns imediat. În decursul anilor — mulți din cei care le-au comandat au plecat de la combinatul carbonifer, serviciile au fost reorganizate, documentele legate bine și puse undeva la arhivă... În aceste condiții, a căuta vinovatul este o treabă identică cu aceea a căutării acului în carul cu fin.

Vom încerca totuși să depistăm câteva din cauzele care au generat și favorizat actuala situație, pentru ca Ministerul Minelor să vadă cum ieseșcă unitățile sale fondurile, pe care acestea le pune la dispoziție cu multă dărnicie.

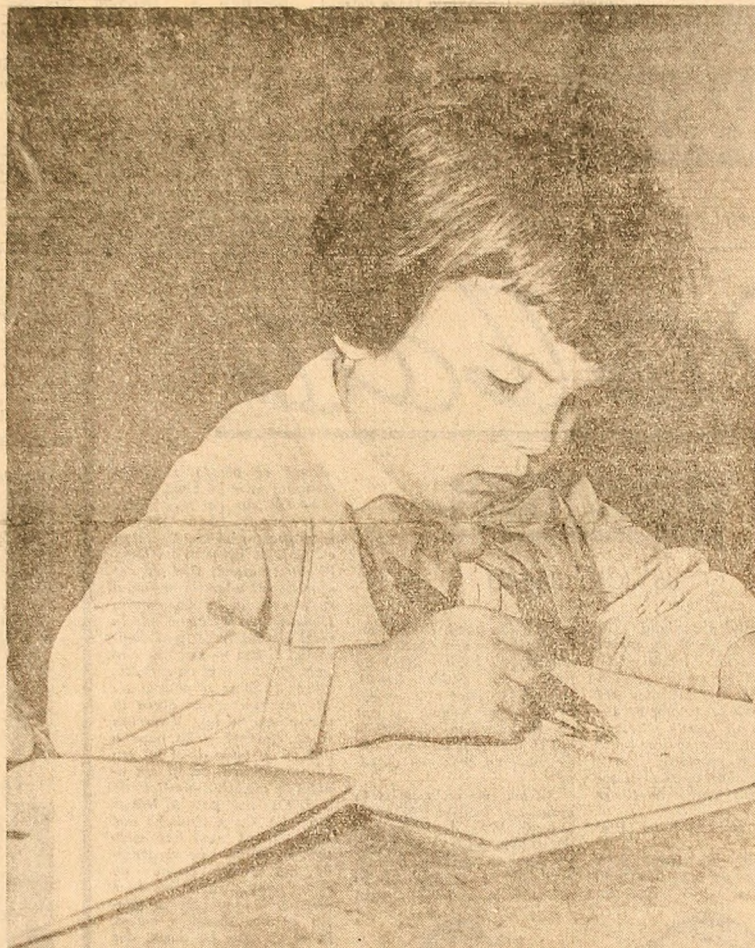
Unele utilaje au fost procurate fără să li se cunoască îndeajuns modul de funcționare, performanțele tehnice, fără să fie studiate în prealabil factorii care vor putea împiedica buna lor funcționare. În 1963 au fost aduse din import două mașini de extracție multicablu, în valoare de 10 milioane lei, care trebuiau montate la puterile auxiliare de la mina Dîlja. După ce au fost aduse, s-a constatat însă că solum n-are rezistența necesară și, în consecință, ele nu pot fi folosite. Cei ce le-au adus, le-au împă-

chetat resemnați, din nou, în lăzi sub a căror „acoperire” odihnesc fără glorie și astăzi. Lipsă de previziune, sau neglijență? Înclinăm spre a doua alternativă, întrucât cazul nu este singular. Aceeși nefericită soartă a avut-o un alt utilaj — filtru de schimb catenonic destinat curățării apelor la cea de cazanerie de la mina Petrița. A fost adus, dar n-a mai fost montat. Făcîndu-se o analiză a apelor de alimentare, s-a constatat că nu poate fi utilizat decât dacă este dublat de un filtru mecanic. Bineînțeles că și acesta a fost vîrît într-o ladă și apoi părăsit. Dacă de la început se făcea această elementară analiză puteau fi comandate deodată amindouă filtrele, înlăturîndu-se neplăcuta surpriză pe care a oferit-o „Tehnometal” — București

ALEXANDRU BALGRADEAN
corespondentul
„Scinteii tineretului”
pentru regiunea Hunedoara
(Continuare în pag. a III-a)

Se ta „pulsul” unei noi sarje

Nu deranjați! „Lecție” de desen — la grădiniță...

Un mare complex industrial în probe tehnologice

PLOIEȘTI. — La Rafinăria Ploiești-Sud au început probele tehnologice ale instalațiilor celui mai mare complex din țară de fabricare a uleiurilor superioare și a bitumului. Evenimentul consemnează terminarea cu 52 de zile mai devreme a construcțiilor din prima etapă. Modernele instalații, construite după planurile întocmite de specialiștii ai Institutului de proiectări pentru industria petrolului din Ploiești, vor produce anual 80 000 tone uleiuri superioare și 50 000 tone bitum. Materia primă necesară este

asigurată de instalațiile de distilare primară ale rafinării, care au fost modernizate și adaptate noului proces de fabricație.
(Agerpres)

SĂRBĂTOAREA PRIMĂVERII

PIEȘTI (de la corespondențul nostru). — Așa s-a intitulat spectacolul folcloric tradițional al regiunii Argeș organizat duminică în parcul Argeș din Piești. Mai bine de 10 ore, pe scenă au evoluat cele mai bune formații folclorice din fiecare raion și oraș al regiunii. Spectacolul a constat în prezentarea celor mai autentice echipe de dansuri populare, cei mai frumoși obicei folclorici din fiecare raion, un concert de muzică populară românească din toate zonele regiunii și întrecerea călușărească a 25 de echipe de maturi și 5 de copii. Sărbătoarea primăverii a relevat încă o dată bogăția, viștoarea și frumusețea milenară a folclorului argeșan.

DESPRE TINERETE PE TOATE LUNGIMILE DE UNDĂ

ECOURI

Sub același titlu de mai sus, paginile ziarului nostru consemnau într-o precedență ancheta interesul și atracția de care se bucură emisiunile pentru tineret, transmise la radio și televizor. Cu certitudine, succesul lor este asigurat de posibilitățile specifice de impresionare și influențare, pe care le dețin aceste mijloace ale comunicației de masă: mifică imagine, căreia i se asociază sunetul. Ceea ce se constituia sub semnul indoielnicului și al întrebării era, doar, măsura în care realizatorii emisiunilor știu să folosească aceste atuuri: căci important nu este numai să întuiști problemele și aspectele ce ar interesa pe tineri. Esențial este felul cum le abordezi, cum le diseci. De calitatea formulei găsite depinde eficiența oricărei nobile acțiuni pe care vrem să o întreprindem.

Căutînd răspunsuri la întrebarea: cum ne adresăm tineretului în emisiunile destinate lui prin radio și televizor? am consemnat mai jos opinii ale tovarășilor Traian Herseni, șef de secție la Institutul de psihologie al Academiei, scriitorului Radu Coșasu, lui Anton Vasilescu, redactor șef al „Revistei de pedagogie” și publicistului Adrian Riza.

Traian Herseni: — Urmăresc de aproape emisiunile de tineret de la radio, fiind eu însumi colaborator la unele din ele. Convingerea mea este că în acest sector se depun eforturi serioase, cu pricere și trageră de inimă dar, firește, ca în toate activitățile umane, totdeauna mai sînt multe de făcut, pentru că „binele” se cere deșău de „mai bine”.

Discuția publică deschisă aici este deosebit de folositoare atât Radioteleviziunii cit și abonaților ei, cu condiția de a se face în spirit tovarășesc, pentru o informare reciprocă. După părerea mea, în organizarea emisiunilor în discuție există două pericole: 1) tentația de a fi pe plac ascultătorilor cu orice preț și mijloace și 2) riscul de a-i îndepărta printr-un didacticism exagerat. Nu este greu de imaginat un program distractiv și nici unul instructiv; este foarte greu însă de întocmit unul care să întrunească ambele calități. Greu nu înseamnă însă imposibil; dovadă că multe din programele de

pină acum au corespuns acestei cerințe; din păcate însă nu toate sau majoritatea, tocmai din pricina căderii în una sau alta din tentațiile amintite mai sus. Adrian Riza: — Am avut foarte des prilejul să mă întîlnesc cu tineri muncitori, studenți și elevi. Am fost de fiecare dată puternic impresionat de imensa lor curiozitate, de marea lor dorință de a ști, de a se informa, de „lăcomia” lor de a afla. Ei vor să știe mai mult de cit le dă ultima lecție sau ultima carte citită, vor să răspundă imediat unor probleme, pe care omenirea nu le-a rezolvat definitiv după cîteva milenii de căutare. Cum răspundem noi acestei dorințe? Voi reveni aici asupra tentației de didacticism; cred că săvîrșim adesea păcatul de a aprecia tineretul „din afară” și deci de a privi datorită noastră (a artiștilor, scriitorilor, publiciștilor etc.), față de el, ca o operație de inoculare. Noi avem niște păreri juste, pe care vrem să le „introducem” în mintea tinerilor dar tinerii au și ei

păreri aproape întotdeauna la fel de juste ca și ale noastre, reprezentînd roșul frîmțîntărilor lor, al problemelor reale pe care și le pun. Pornirea trebuie să fie, după părerea mea aici: datorită față de tineret și față de sarcina plină de responsabilitate a educării lui, este să nu-l dădăcim, să nu-l „muștrulim” cu ton de mentor, ci să-l ajutăm dinîndu-tot creditul de maturitate necesar, să-l ajutăm sugerînd. Pentru aceasta trebuie în primul rînd să-i cunoaștem problemele reale, adevărate din punctul lui de vedere. Poate că ar trebui să ne gîndim mai mult la necesitatea unui e-rou ideal, al nostru și al timpului nostru, care să poată oferi un model pentru aici și pentru azi. Am lucrat un ciclu de emisiuni la radio, pe tema politicii;

Anchetă realizată de ILEANA DINICĂ

(Continuare în pag. a II-a)

SĂ DISCUTĂM DESPRE TINERETE, EDUCAȚIE, RĂSPUNDERI

NU-L IGNORAȚI!

Rubrica de „Fapte diverse” a ziarului ne semnalează aproape zilnic întîmplări care ar trebui să dea de gîndit celor ce supraveghează liniștea publică și să determine o atitudine mai fermă din partea tuturor, a celor ce reprezintă opinia publică. Huliganul, de felul său, este un laș, deși în sinea lui se crede mai îndrăzneț decît „Sfîntul” și „Baronul” luși la un loc. Singur fiind nu cutacează niciodată a-și arăta „vitejia”. Însoțit însă de cîteva amici devine subit curajos, obraznic, într-un cuvînt, huligan. Te pîndește, noaptea, la

Haralamb Zîncă

colț de stradă, te cîntărește, dacă te vede mai solid hater frumusețel în retragere. Dacă însă te-a ghicit mai firav sau mai sfîș din fire, inima huliganului tresăltă de bărbăție. Dar nici atunci nu îndrăznește să te atace de unul singur, ci în companie, numai așa — de-al diavolului — ca „petrecerea” să fie mai veselă, să aibă după aceea ce comenta și lăuda: „Mă, ce puma l-am ars!” Huliganul întocmai ca și lașul, este lipsit de simț

onoarei. Nu există o categorisire a lașității, dar dacă prin absurd ar exista, huliganismul s-ar situa, fără îndoială, undeva pe treapta cea mai de jos. Huliganul devine și mai agresiv cînd te zărește la braț cu o femeie: Nici de data asta nu se ia de tine în înfruntare dreaptă, ca de la bărbat la bărbat, ci trece la atac secundar de trei-patru amici. Te acostează, te provoacă, îți aruncă în față vorbe insultătoare. Femeia devine fînta unor injurii. „Mă, ce

cauți nevastă-ta la brațul năsolului?” întrebă unul dintre ei. Situația-i mai mult decît penibilă. N-ai încotro; nu te mai poți stăpîni. Te aperi, dar ei sînt trei sau patru. Bineînțeles, dobîndesc o victorie clară, la puncte sau knock-out, nu știu exact de ce, după care, de curajoși ce sînt, dispar în beznă nopții. Da, da, huliganul de felul său e un laș. I-am văzut într-o seară, la Sinaia, chipul de „walking”. Casa de cultură organizase pentru tinerii a- (Continuare în pag. a II-a)

Noi construcții

de locuințe la Oradea

ORADEA — În zona vestică a Oradei a început construcția a 6 blocuri noi pentru locuințe, care vor avea fiecare 5 pînă la 9 nivele. Avînd la dispoziție întreaga documentație necesară, constructorii au început totodată lucrările la rețelele de apă, canal și drumuri. Cu aceasta, noul cartier din zona vestică a Oradei a intrat în cea de a doua etapă a dezvoltării sale. Pînă acum, aici s-au ridicat blocuri care însumează aproape 2 900 de apartamente.

(Agerpres)

ÎN CURÎND

ÎN PAGINILE

ZIARULUI NOSTRU

Roman foileton de HARALAMB ZÎNCĂ

VIATA DE ORGANIZATIE

REBUTUL NU SE SPERIE DE VORBE GOALE!

Bilanțul economic al activității din primul trimestru la Uzina „Rulmentul” din Brașov...

În această secție lucrează mulți tineri. 52 dintre ei sînt membri ai organizației U.T.C. Este de la sine înțeles că neajmurile din secție îi privesc și pe ei în modurile cel mai direct...

Nici o altă problemă nu putea fi mai bine venită, mai actuală și mai stringentă pentru organizația U.T.C. și din acest punct de vedere inițiativa biroului U.T.C. de a înscrie pe ordinea de zi această temă — este mai mult decât laudabilă...

Cauze s-ar putea găsi: referatul a fost întocmit superficial. La realizarea lui nu s-au adus contribuții nici toți membrii biroului și nici alți tineri; la spiritul maistrilor, al conducerii secției nu s-a operat și nici tinerii n-au fost ajutați...

Își inchipuea cumva biroul U.T.C. și tinerii din organizația nr. 8 de la „Rulmentul”, că rebutul poate fi speriat cu vorbe goale? Dacă nu, atunci pe cînd măsuri eficiente pentru înlăturarea acestei deficiențe serioase din activitatea tinerilor din secția rectificării?

LAL ROMULUS

DESPRE TINERETE PE TOATE

LUNGIMILE DE UNDĂ

(Urmare din pag. 1)

oare mai interesante și e-ocurile cele mai largi le-au avut cele în care temele a-tinse răspundea unor pre-ocupări reale și în care a-doplină forma dialogului, cu un preopinent „nelămurit” și care accepta mai greu punctul de ascultător participant...

siunile pentru tineret ale Televiziunii pe lângă faptul că sînt puține, păcătios mai grav prin lipsa de naturale, de fantezie și îndrăzneală creatoare. În locul dialogului pasionat, așa cum amintea tovarășul Adrian Riza, sau al investigațiilor acute avem în fața ochilor oameni tineri, care pur și simplu articole mai lungi sau mai scurte, ne-reușind să stabilească ace-l fluid de gândire, fără de care orice emisie de televiziune e moartă...

mulează acum locuri comu-ne și zel didactic în o-munele unui „educativism”, fie-mi iertată expresia, plic-ticos. Or, nu-i de ajuns să fii plicticos pentru a face operă necesară de educa-ție, după cum nu-i suficient să fii superficial că să amuzi...

Anton Vasilescu: — Ră-mînim la această idee ne-întrebăm: de ce? Căci nu sîntem în valoare atracția tinerilor față de dezbaterea problemelor majore de educa-ție, de comportare și de conduită morală...

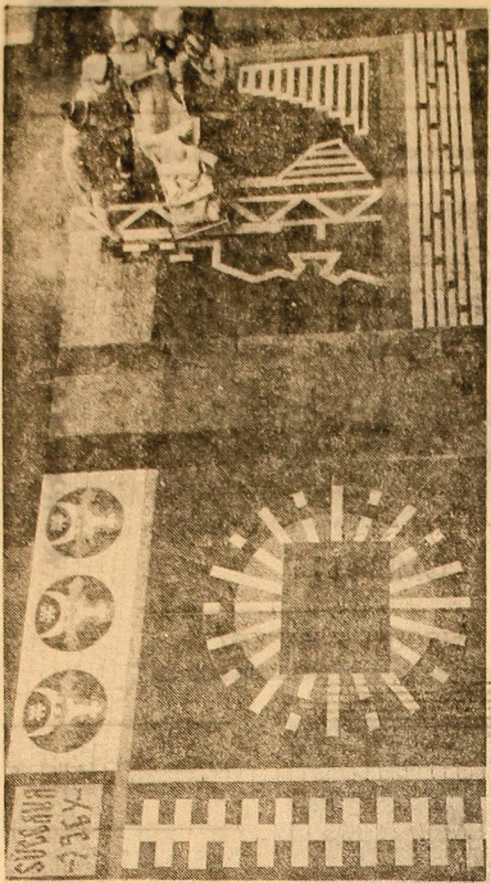
marc a unor opinii veridi-ce pentru fiecare, se așea-ză uneori un dialog con-vențional la care „ac-torii” dovedesc că și-au însușit temeinic rolurile, cunosc intrările la cel mai discret semn al regizorului. Altfel, tinerii ascultă cumini sau repetă dovedind inteligență și memo-rie, dar nu și aștinerea e-misiunilor de tineret adu-pe tapet, deodată, idei foarte multe și pe scenă, la fel de multe personaje. Această avalanșă de idei și persoane care trebuie să le analizeze, împiedică de fapt o dezbateră profundă...

fulmul îmbietor. Așa s-a întimplat cu emisiunea televizată, despre simțul răspunderii; același lucru cu noua emisiune „Ce ai făcut pînă la 25 de ani?”. Ideea ultimei e-misiuni este generoasă dar realizatorii ei trebuie să mai gîndească, să mai caute alte forme de abordare...

CE PROPUNEM? Adrian Riza: — Cred că trebuie înțelesă o chestiune de principiu, de metodă. A numera probleme, a pîndii „n” exemple, a asculta detașat din experiența altora este, fără a explica resortul logic al fenomenului a pleca de la sine probleme. Să facem să se înțeleagă ceea ce este necesar, și de ce este necesar a se acționa într-un fel sau altul, într-o anumită situație...

de nuci, făcîndu-l cu de-gețel, cu unii școlari ce nu știe lecția... Să se promoveze după exemplul presel cotidiene ancheta, ancheta gravă (nu idilică, așezată, caldă), să se ceară părerea auditoriilor și telespectatorilor; și să fie făcute cunoscute prin emisiuni, să fie con-frontate între ele, întreprin-du-se astfel un serios și autentic climat de discu-ție. Aceste păreri vor veni cu sutele. „Clubul tineretii” are experiență în acest domeniu, experimentînd, dar și dosare voluminoase...

cu personalitate, cu idei dramatice, capabili să gă-sească acele formule de „direct” spontane, fasci-nante, ucigînd trucajul și „regim”, sugrumînd retorica și fandosca (sugestia merită reținută și implin-tărită cit mai curînd, la ora actuală neexistînd un regi-zor care să se ocupe, în special sau poate exclusiv numai de problemele e-misiunilor de tineret; toc-mai din această cauză am fost nevoiți să renunțăm la prezența lui în această discu-ție). Iar în final, nu pentru că ar fi neapărat necesară o concluzie gene-roasă ci pentru că aceasta este spiritul evenimentului, lucruri tînde Televiziunea, sint sigur că emisiunile pentru tineret, care în ultimul timp s-au și în-mulțit ca număr (și a-ceastă înmulțire este in-discutabil un câștig), vor căpăta un ton nou și o audiență calitativ sporită...

Mozaiacul din centrul orașului Suceava

DiLla

De unde o fi venind această expresie „a pune o pilă”? Nu știu și nici nu-mi propun să dezleg misterul. Cert este că fenomenul „pilei” există și că deocind din ce în ce mai enervant...

De unde o fi venind această expresie „a pune o pilă”? Nu știu și nici nu-mi propun să dezleg misterul. Cert este că fenomenul „pilei” există și că deocind din ce în ce mai enervant. În ce mă privește aproape nu e zi în care să nu fi rugat să pun o pilă. O categorie întreagă de oameni trăiesc cu iluzia că în viața nu se poate răzbi decît cu pile. Leneși, incapabili să facă un efort, să se zbată pentru rezolvarea unei chestiuni mai dificile, ei recurg imediat la... pilă. Cineva are nevoie de un act de undeva. Acel act i se eliberează oricum, pentru că e dreptul lui. El caută totuși să-i pună cineva o pilă, ca să fie mai sigur. Dacă s-a întimplat cumva să ai o funcție cit de cit, toată comuna sau cartierul natal vine să-ți solicite o pilă. Cineva a venit odată să mă roage să-i pun o pilă pentru fiica lui care dădea examen la o facultate...

— Nu cunosc pe nimeni acolo. — Nu se poate. Și chiar dacă nu cunoști, rogi pe altcineva și, dacă ești rezolvat. — Dar de ce vrei să-i pun o pilă fetei? Nu a înțeles? — Cum să nu fi înțeles! A-necăz de-a rupt pămîntul. În școală a avut numai opt, nouă și zece. — Bine, zic, du-te liniștit acasă, că am eu grijă de ea. — Fata o luat examenul fără nici o pilă. Tatăl era convins însă că a intrat la facultate pentru că am intervenit eu. Vroia chiar să-mi fie recunos-cător cu ceva. Cînd i-am spus că n-am făcut nimic n-a crut să mă creadă. Foarte mulți vor pile pentru fleacuri. Alții decin pur și simplu manici. Toată ziua se ocupă să facă rost de pile. Imi amintesc de un coleg de vremea studenției care, în loc să înceapă, umbra toată ziua după aranjamente. Era chiar binevoitor și cu noi, colegii lui. „V-am aranjat și pe voi, fiiți fără grijă”. La examen, toată grupa a trecut. El, nu. Alții îi cer lucruri care tin...

pranaturală, făcătoare de mi-nuni, își recrutează excoerci-chenți. Am cunoscut și eu un astfel de excoerc, am avut chiar-tericirea să stau de vîrbă cu el. Individul era bine-cunoscut în anumite cercuri, undose se prezenta cînd doctor, cînd profesor, cînd regizor, sau chiar cu toate titlurile deodată. Vara și toamna, cînd aceia loc examenele, individul umbra cu o întreagă haită de protejați după el. Toți vroiau să intre la facultăți. Excoercul lucra la sigur. El sfătua pe fiecare candidat să înceapă bine. „Domnule, dacă nu știi, n-am ce-ți face. Încauță”. Pe...

pus cine sînt. A increment pușin, pe urmă și-a revenit. — Si ce ai de gînd? M-a întrebat. — Să scriu despre dum-neata. — Adică să mă demaști. — Exact. — Dar de ce, domnule, ce ai cu mine? Eu fac un lu-cru pozitiv. — M-am uitat la el lung. Era convins de ce spunea. Era convins că face o faptă poziti-vă. — Păi știi de ce? Pentru că oamenii cred în mine. Cred că eu le-am aranjat figura și atunci nu mai au emoții. — Bine, am zis, dar nu in-

seamnă că pentru alungarea emoțiilor să le tai banii. — Păi de ce nu? Uite, să-ți spun cazul meu. Am fost și eu student un an. Am intrat cu pilă, pe urmă m-am lăsat. Și știu că atunci cînd am dat examen mă uitam la individul cu pila ca la un Dumnezeu. Domnule, ce însemnă pila în viața omului, habar n-ai dum-neata! Ii faci un serviciu unui amic, îi faci și el un serviciu, adică îți pune o pilă la un alt amic, cu ocazia aceea tu cunoști amicul lui, îl servești și tu, alădată el îți pune o pilă la alt amic de-al lui sau la o rudă de-a lui și așa a-jungi de cunoști o jumătate de oraș. Eu nu pot să trăiesc fără pile. Eu și cînd mă duc la restaurant, mă duc acolo unde-l cunosc pe responsa-bil, mă servește ca pe un rege, pentru că și eu t-am pus odată o pilă la un den-tist ca să-i scoată o mîsea. Pe el tot atîta l-a durut, dar i-a rămas impresia că den-tistul a avut mai multă grijă față de el. Oriunde te duci, du-te cu o pilă. Dacă persoana nu poate vorbi direct, la o scri-sorică de recomandare. Afli de un post frumos? Fă re-pede rost de-o pilă, pentru că dacă nu ai pilă îl la unul care e mai pregătit ca tine. Ascultă ce-ți spun eu, că te înoț de bine. Nu te ridică împotriva pilelor, că greșești. Nu scrie împotriva mea, nu mă demasca pentru că nu se știe cînd te are nevoie de mine și cînd te scot din in-cercătorii. Ce zici, rămînem prieteni? — Nu, i-am zis, nu ține. Miine ia ziarul, ca să te vezi. — A doua zi, într-adevăr, t-am distrus „cariera”. Toată lu-mea, inclusiv organele judi-ciare, au lăsată că doctorul, profesorul și regizorul era un excoerc-oarecare. Mi-a dat un telefon. Era extrem de ner-vos. — Măi, frate, ție nu ție-o pus minime o pilă niciodată? — Nu, i-am răspuns. — Atunci cum de-ai ajuns scriitor?

urmă îi lua banii. Dacă băia-tul sau fata reușea, smecherul rămînea cu banii. Dacă nu reușea, îi dădea înapoi. „Domnule, dacă n-ai reușit, îți dau banii înapoi, eu sînt om simțit. Sau, eventual îi lasi la mine și te ajut anul viitor, cînd vii ceva mai pregă-tit”. — Eu am pus mina pe el în urma unei sesiuni venite la redacție. M-am dat drept candida-t, t-am cerut să mă la sub protecția lui, am ajuns într-un restaurant unde trebuia să-i plăsez banii, după care t-am...

— Dar dacă te duci și so-liciteți singur mașina nu fi se-dă? — Nu știu? Că n-am între-bat. — Evident, din îndul acelor naivii care cred în puterea pilei orbește, ca într-o putere su-

spus cine sînt. A increment pușin, pe urmă și-a revenit. — Si ce ai de gînd? M-a întrebat. — Să scriu despre dum-neata. — Adică să mă demaști. — Exact. — Dar de ce, domnule, ce ai cu mine? Eu fac un lu-cru pozitiv. — M-am uitat la el lung. Era convins de ce spunea. Era convins că face o faptă poziti-vă. — Păi știi de ce? Pentru că oamenii cred în mine. Cred că eu le-am aranjat figura și atunci nu mai au emoții. — Bine, am zis, dar nu in-

fulmul îmbietor. Așa s-a întimplat cu emisiunea televizată, despre simțul răspunderii; același lucru cu noua emisiune „Ce ai făcut pînă la 25 de ani?”. Ideea ultimei e-misiuni este generoasă dar realizatorii ei trebuie să mai gîndească, să mai caute alte forme de abordare. CE PROPUNEM? Adrian Riza: — Cred că trebuie înțelesă o chestiune de principiu, de metodă. A numera probleme, a pîndii „n” exemple, a asculta detașat din experiența altora este, fără a explica resortul logic al fenomenului a pleca de la sine probleme. Să facem să se înțeleagă ceea ce este necesar, și de ce este necesar a se acționa într-un fel sau altul, într-o anumită situație. Traian Herseni: — Fără a pierde contactul cu realitatea trebuie să se dis-

CRONICA

Literară

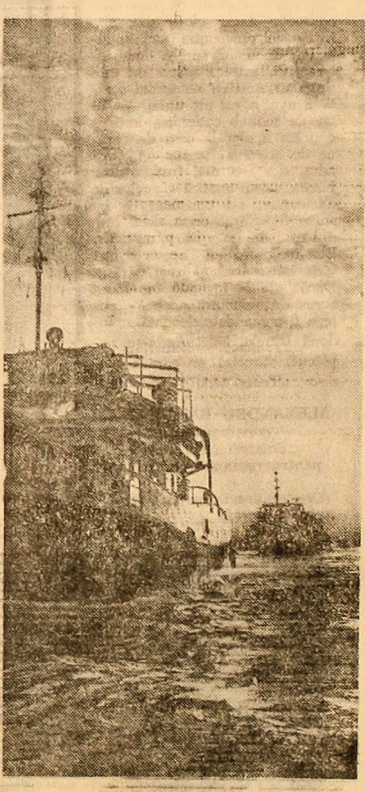
TENSIUNEA UNEI OPȚIUNI

Puțin știut azi, și mai ales dintre cei tineri, că numele lui G. Ivașcu nu poate fi legat numai de subtila sa preciepe pu-blicistică și redacțională sau de cariera universi-tară din ultimii ani ci de o mult mai veche și re-marcabilă prezență în lu-mea literară interbelică. Cultivînd, la vîrsta ju-venilă, cu o declarată sen-sibilitate, poezia, devotu-ndu-se apoi unei prezen-țe publicistice cvasicot-diene, întîlnirea cu Ge-orge Călinescu la Jurnalul literar (1939) a catalizat decisiv definirea unei op-țiuni tranșante căreia i-a rămas, fără seismice aba-riti, statornic. Maturizarea de sine a lui George Ivașcu nu poate fi conside-rată în afara influenței coercitive a spiritului rector al Jurnalului lite-rar. Intuitiv seducătoare a lui George Călinescu a fost fertilită și în cazul pre-vestirii acestui destin: „Cine a redactat un jurnal literar știe ce grea e această muncă în latura intelectuală. Aici gîurile nu se umplu cu tăieturi. Redactorul trebuie să fie pe rînd exponențial tu-tor genurilor literare. Cu un spirit primitiv de nou-

tețe, cu o constință a-dîncă a literaturii contem-porane, cu un stil clar, lenne adaptat la materie, cu o promptitudine de ju-rnalist, cu o arudție de profesor (căci e profesor) G. Ivașcu te tîmeste prin justetea cu care se adap-tează problemelor redac-ționale cele mai complexe. Știe tot, și poate răspun-de la orice misiune inte-lectuală într-un mod su-perior și cu o vibrație su-fletească extraordinară. Poate că G. Ivașcu va face critică, literatură sau cru-dități. Dacă nu le va face pe acestea va fi un jurn-a-list în sensul superior, creator al cuvîntului, un animator de idei... (Dot-tineri J. I. nr. 7). Musiva culegere de articole și studii, „Confesiuni lite-rare” este demonstrativă și astfel... Adătuirea de eruditie la înărului secretar de re-ducție călinesc n-a a-tîns cu nimic spiritul său civic. În publicatia de stînga Manifest (1935) a-cesta senna articole inci-sive circumscrise rezisten-țelor noastre de stînga în fața amenințătoareii tu-mori fasciste, mărturisin-du-și și o atitudine tran-gantă — și nevoia orga-nizică pentru aceasta va fi o constanță a activității sale publicistice. Mîscîndu-se lejer în largi spații literare, cu a-petite pentru cuprinde-re sintetică, definitorie, repudiînd structural ză-găz disociilor oțnoase, George Ivașcu a scris și pagini demne de autori-

clian Blaga (La curțile do-rului J. I. 1939) sau re-cente editii la opera lui Nicolae Filimon și Lu-cian Blaga, însoțite de pertinente studii și de un aparat critic dovedindu-l pe autor un editor pas-ionat. Filolog prin edu-cația universitară (să a-mintim recenzile avizate la Cărtile populare în literatura românească de N. Cartojan J. I. nr. 8. și Istoria limbii române de Al. Rosetti, J. I. nr. 1), G. Ivașcu are și voluutatea lecturii textului sau auto-rului de notorietate, și azi aproape nitat, a unui Gh. Asachi sau C. Facea. O anotare mai serioasă printre opusurile supuse examenului critic lar con-sidera definitiv criticii sau istoriei literare. O aseme-nă duplicata jurnalistică infuzată constient unei vo-cații critice, indiscutabile, trizează unorii critica hi-bridă prin moutajul jurnali-stic încropit sub articolul cultural dovedind o re-zistență înjumatăită, la tentațiile oarecari pre-zen-țe, ori o inhibiție nedivul-gată. Dar peste tot se sim-te siguranța largii infor-mării, gustul rafinat și aderen-ța la nouitatea literară. Căci ceea ce particulari-zează prezența lui George Ivașcu, chiar și-n paginile erodate de barajul cen-zurii sale, este atitudinea fermă, nedezmințită a u-nui neostivot animator de idei și de bun simț critic.

V. ARACHELIAN

Înainte de apusul soarelui

Simpozion teatral

PITEȘTI (de la corespondentul nostru) La Teatrul „Al. Davila” din Pitești a avut loc în avangremiera piesei „Sfîntu Mitică Blajinu” o întîlnire a publicului cu Aurel Baranga, autorul piesei, cu Radu Popescu, cronioar teatral, și cu regizorul piesei Nae Cozmescu după care s-a prezen-tat primul act al piesei.

Un asemenea grup de lepă-dături puși pe fașe mari a atecat la drumul mare, cu sticle și microbuz. Huliganii au izbucnit să apăsăză mașina, dar au apat zbîntui. În-tîmplător, din microbuz au coborît sporticii lotului națio-nal de box. Nu-i greu de ghi-tit cum s-a terminat neastep-tata „glă” de pe seosena Bucuresi-Sîngoeu. Dar de-ace ori se întimplă așa? Într-una din zile, în trolei-buzul 82, trei inși, refuzînd să scoată bilete de călătorie, au început a se lega de taxatoa-re, insultînd-o. Cîteva căl-torii au încercat să-i pună la punct, dar n-au izbutit. A-tunci, soferul, tot o femeie, a aprit troleibuzul și s-a por-tat în călătoria unor reprezen-tanți ai ordinelor publice Au-toritățile, pe traseul acela, nu fost zalamică...

Dar era nevoie ca să se cau-te un apdător al ordinei pu-blice cînd în autobuz erau numeroși pasageri care au da-toria de a se învesti perma-nent cu o atare îndatorire? Tip rar, din ce în ce mai rar, huliganul — a cărui la-stitate este proverbală — se cere admonestat ferm și îndă-convins de priet, numeșit și obligă la aceasta!

Nu-l ignorați!

(Urmare din pag. 1)

flași la odihnă o serată. Se dansa; i ambianța era plăcută, civilizată. Și dintr-o dată, a apărut dumnealui (nu singur) cu mutra sa pertinentă. A cercetat cu un aer de „Sînt” perechile de dansatori. A zîmbit smechereste — achise, în sfîrșit, fata pe care voia „s-o danseze”. N-a mai aștep-tat ca orchestra să-și încheie tangoul, s-a repezit s-o smul-gă din brațele partenerului. Tîndra l-a refuzat politicos. Huliganului însă îi repugnă lîmbajul politeții. Ignit în amorul propriu, t-a ars feti, cu cirful pantofului, o lovitură în flutierul piciorului. A-poi, s-a depărtat de ea bine dispus, ca și cînd nimic nu s-ar fi întimplat. Desigur, lucrurile nu s-au terminat aici. „Îndrăznețul” huligan a dispărut de îndată ce o sim-țea îndiferență la fața sa.

Huliganii mai mărunți au mai întodeauna în fruntea lor un șef, un soi de bulibaș, pe care, printre altele, îl investesc și cu o poreclă: „Nahabil” sau „Tarzan” sau „Magnificul”. Huliganul-șef este de fapt un parazit care trăiește din contribuția huliganilor-mărungi. Cit e zicalia de mare, „Tarzan” vegetează prin bodegi sau haruri încor-jurat de mai multe „Lolobri-gide” Asta-i, de fapt, menirea lui de „șef”: să tăifănușcă și să născocască „planuri de distracții” pentru huliganii în subordine... Un asemenea „Tarzan” a pus la cale, într-o noapte, un viol concertiv sche-mei din „Tocco”.

Un asemenea grup de lepă-dături puși pe fașe mari a atecat la drumul mare, cu sticle și microbuz. Huliganii au izbucnit să apăsăză mașina, dar au apat zbîntui. În-tîmplător, din microbuz au coborît sporticii lotului națio-nal de box. Nu-i greu de ghi-tit cum s-a terminat neastep-tata „glă” de pe seosena Bucuresi-Sîngoeu. Dar de-ace ori se întimplă așa? Într-una din zile, în trolei-buzul 82, trei inși, refuzînd să scoată bilete de călătorie, au început a se lega de taxatoa-re, insultînd-o. Cîteva căl-torii au încercat să-i pună la punct, dar n-au izbutit. A-tunci, soferul, tot o femeie, a aprit troleibuzul și s-a por-tat în călătoria unor reprezen-tanți ai ordinelor publice Au-toritățile, pe traseul acela, nu fost zalamică...

DE PESTE HOTARILE

Vizita președintelui Consiliului de Stat Chivu Stoica în Iran

(Urmare din pag. 1)

Președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica, și persoanele care îl însoțesc au plecat la Ispahan. La sosirea pe aeroport au fost întâmpinați de guvernatorul general al Ispahanului, Ing. Ebrahim Parsa, de primarul orașului, general de brigadă Hassan Vahdani, și de alte persoane oficiale civile și militare locale. Guvernatorul general al Ispahanului urează oaspeților români un căduros „bun venit”.

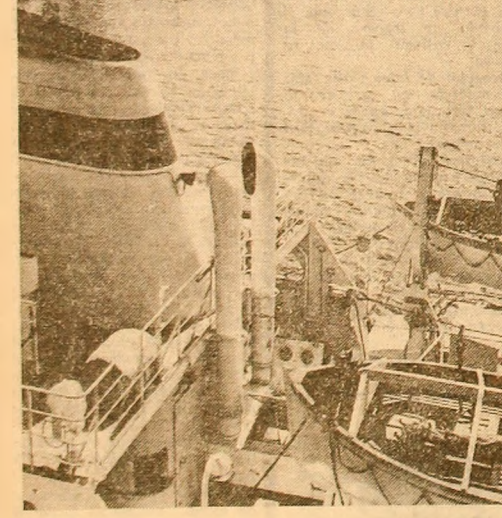
Pe întregul traseu spre oraș zeci de mii de locuitori fao oaspeților români o caldă manifestare de prietenie, fluturând stegulețe românești și iranene.

În continuare se vizitează orașul, renumit din antichitate pentru frumusețile sale, ari un important centru cultural și industrial al Iranului. Aici se prelucurează mări cantități de lână și bumbac, se țes cu mișcă și multă artă faimoasele covoare de Ispahan. Peste 10.000 de maștri ai artizanatului, care au moștenit din tată în fiu arta tesutului covoarelor, cizmelor argintului și aramei, duc astăzi mai departe străvechia artă a meșteșugurilor din Ispahan.

Oaspeții români vizitează pavilionul Cehel Sotun, adică al celor „40 de colonade”, situat în mijlocul unei grădini din centrul orașului. Președintele Consiliului de Stat și președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă dau o înaltă apreciere minunatelor obiecte de artă.

Seara la hotelul Sah Abbas cel Mare din Ispahan, a avut loc un dîneu oferit în cinstea oaspeților români.

În cursul vizitelor la Shiraz și Ispahan, oaspeții români au fost însoțiți de Pavel Silard, ambasadorul României la Teheran și de ministrul Kacifh Mahmud, Loghman Adham, marele maestru de ceremonii al Casei Imperiale, Asham Afchar, ministru plenipotențiar, achiotant al Șahinsabului Iranului și de alte persoane oficiale iranene.

U.R.S.S. — Portul Berdiansk, poarta maritimă a orașului Zaporozie

Încheierea „rundei Kennedy”

● Acord general de compromis privind reducerile tarifelor vamale ● Probleme importante rămân nerezolvate

În noaptea de luni spre marți, cu o depășire de 24 de ore a ultimului „termen final” stabilit, tratativele „rundei Kennedy” s-au încheiat printr-un acord general de compromis privind reducerile tarifelor vamale.

La tratative au participat reprezentanți a 54 de țări, principala confruntare avînd loc între S.U.A. și Piața comunitară. Tratativele, începute cu aproximativ 4 ani în urmă, întrerupte, reluate și amânate de nenumărate ori, au fost în această ultimă fază extrem de îndrăgite și pe pragul unui eșec date fiind interesele complexe, divergente ale participanților.

Deși calculele precise ale reducerilor tarifare nu au fost încă efectuate, s-a putut anunța oficial că majoritatea tarifelor vamale au fost reduse în mod diferențiat, în medie cu aproximativ 36 la sută. Statele Unite insistaseră în toate fazele tratativelor asupra unei reduceri liniare și generale de 50 la sută, însă această propunere a fost adoptată în cele din urmă numai în sectorul automobilelor, urmînd însă, să fie aplicată abia într-un termen de cinci ani.

Dintre principalele rezultate ale tratativelor, se citează cel din domeniul agriculturii, la care se ajunsese, după cum s-a anunțat, încă în noaptea precedentă. Acordul parțial, preconizează majorarea prețului minim al grâului de la 1.69 la 1.73 dolari un bușel (un bușel egal circa 35 kg). Acest rezultat este considerat

de observatori drept redus. „Toate planurile ambițioase privind organizarea pieței mondiale a cerealelor au fost — astfel — respinse” relatează FRANCE PRESSE. Urmează să mai fie stabilite prețurile minime pentru diferitele calități de grâu.

Tratativele cele mai îndrăgite au fost duse între S.U.A. și Piața comunitară în domeniul produselor industriale, îndeosebi al produselor chimice. În ciuda insistențelor S.U.A., s-a hotărît aplicarea unui sistem de reduceri tarifare diferențiate, menit să determine treptat suprimarea principiului protecționist al S.U.A. cunoscut sub numele „prețului de vânzare american” (American Selling Price) — principala obstacol notarifar impus de S.U.A. Conform acordului realizat, S.U.A. urmează să-și reducă necondiționat în cursul următorilor 5 ani tarifele vamale asupra produselor chimice cu 50 la sută, Piața comunitară să-și reducă condiționat tarifele cu 20 la sută, în viitorii 2 ani, urmînd să ajungă pînă la reducerea de 50 la sută numai atunci cînd S.U.A. vor renunța la „American Selling Price”.

Au fost, de asemenea, stabilite norme privind reducerile tarifare în sectoarele otelului și aluminului și au fost elaborate prevederi privind exporturile în țările în curs de dezvoltare.

După cum relatează comentatorul agenției FRANCE PRESSE „tratativele s-au încheiat printr-un acord, dar au creat și confuzie unele probleme importante dificile, rămînd să mai fie rezolvate”. Directorul general al G.A.T.T. (Acordul general pentru tarife și comerț), Wyndham White, a precizat că concluziile tratativelor vor fi deferite organismelor juridice, iar rezultatele concrete vor fi cunoscute numai după îndeplinirea tuturor formalităților juridice sau constituționale.

ANGLIA. — Aspect de la o manifestație din Londra împotriva politicii duse de S.U.A. în Vietnam

Pericolul „marcel negru” a fost înlăturat. Valurile de petrol care s-au scurs după esuarea petrolierului „Torrey Canyon” în zona celor „șapte stînci” din apropierea țărmului Angliei, nu mai amenință nici coasta britanică și nici cea franceză. Bătălia în jurul afacerii „Torrey Canyon” s-a mutat de pe plajele pluate de la Cornwall și din nordul Bretagnei, la Londra și Paris, unde a început o luptă de negocieri între reprezentanții țării implicate direct în afacerea „Torrey Canyon” au căutat să-și apere punctele de vedere. Dudley Lawrence, ambasadorul în afacerii la Londra a dezvoltat teza că principala vinovată ar fi căpitanul navei, italianul Pastrengo Ruggeri care a încercat să taie drumul pentru a evita periclitul de oră necesară sosirii la timp în portul de destinație Millford Haven. Observatorii au exprimat părerea că asemenea teze sînt puține în circulație pentru a abate atenția de la insistențele celor care se opun sistemului navigației sub „pavilion de complezanță”. Se știe că o serie de țări (Panama, Liberia, Costa Rica) permit înregistrarea sub pavilionul lor a unor nave aparținînd armatorilor străini. În felul acesta, proprietarii navelor respective se feresc de plata unor impozite, de normele stabilite privind angajarea și plata echipajelor și de aplicarea unor convenții internaționale. Ei plătesc, în schimb, țării sub al cărei drapel le navighează vasele o anumită taxă, pentru ceea ce în practică navigația a primit denumirea de „drept de pavilion de complezanță”. De pe urma acestui sistem, Liberia de exemplu (a cărei marină comercială „de complezanță” a depășit în tonaj pe cea „băntănită” înceasea sume însemnate, la care, sîrrește, nu dorește să renunțe.

Un dosar complicat

Consiliului organizației interguvernamentale consultative maritime. Reprezentanții țării implicate direct în afacerea „Torrey Canyon” au căutat să-și apere punctele de vedere. Dudley Lawrence, ambasadorul în afacerii la Londra a dezvoltat teza că principala vinovată ar fi căpitanul navei, italianul Pastrengo Ruggeri care a încercat să taie drumul pentru a evita periclitul de oră necesară sosirii la timp în portul de destinație Millford Haven. Observatorii au exprimat părerea că asemenea teze sînt puține în circulație pentru a abate atenția de la insistențele celor care se opun sistemului navigației sub „pavilion de complezanță”. Se știe că o serie de țări (Panama, Liberia, Costa Rica) permit înregistrarea sub pavilionul lor a unor nave aparținînd armatorilor străini. În felul acesta, proprietarii navelor respective se feresc de plata unor impozite, de normele stabilite privind angajarea și plata echipajelor și de aplicarea unor convenții internaționale. Ei plătesc, în schimb, țării sub al cărei drapel le navighează vasele o anumită taxă, pentru ceea ce în practică navigația a primit denumirea de „drept de pavilion de complezanță”. De pe urma acestui sistem, Liberia de exemplu (a cărei marină comercială „de complezanță” a depășit în tonaj pe cea „băntănită” înceasea sume însemnate, la care, sîrrește, nu dorește să renunțe.

În ceea ce-l privește pe armatorul danez al navei „Barrauda Tanker Corporation” nu prea a avut de pierdut de pe urma esuării lui „Torrey Canyon”. Vasul esuat era navigat pentru prima dată de către o echipă de 6.000.000 de lire sterline. Încercătura era și ea asigurată. Guvernul englez, principala năgubit, nu a intrat deocamdată de cîș în posesia epaveli care nu acoperă nici

pe departe cheltuielile efectuate. La Londra s-a anunțat că guvernul britanic va intenta o acțiune judiciară împotriva proprietarilor vasului esuat. Pînă la completarea dosarului s-a avertizat că în cazul în care alte două nave aparținînd „Barraudului” vor ancora în rada porturilor britanice, vor fi reținute pînă la clarificarea definitivă a problemei.

Experții maritimi prezentați la reuniunea de la Londra au abordat în afară de cazul particular al esuării petrolierului „Torrey Canyon” și o serie de alte chestiuni privind navigația pe mare în largul apelor internaționale. Pentru evitarea unor accidente de genul „Torrey Canyon”, s-a propus crearea unor rute maritime obligatorii pentru navele care transportă produse inflamabile, stații de ghidare a acestora în apropierea coastelor cu navigație intensă, stabilirea unor criterii minime în vederea atribuirii breveteelor de ofițeri — naviganți pe marile petroliere.

Soluționarea definitivă a afacerii „Torrey Canyon”, se anunță în depărtat viitor. Decamdată cei care rămîn în pierdere sînt nenumărații fermieri și hotelierii de pe țărmul britanic și francez.

IOAN TIMOFTE

Sadik El Mahdi, premierul sudanez, pare convins că va reuși să depășească momentul de cîră dificultate. Ziaristilor care-l solicitau privind atitudinea sa față de tensiunea în creștere pe scena politică, șeful guvernului le-a declarat — sigur de sine, categoric — că nu intenționează să demisioneze. Și totuși, Sadik El Mahdi nu a putut evita acest act. Luni, Adunarea Constituantă a Sudanului a refuzat să acorde vot de încredere guvernului său. 112 deputați au votat împotriva lui Sadik El Mahdi. Pentru premier s-au pronunțat doar 80 de parlamentari, iar cîinci au preferat să se abțină. Primul ministru a trebuit să tragă concluziile: demisia cabinetului s-a produs imediat.

Observatorii din Khartoum apreciază că actuala încordare politică este generată de o parte de dezacordurile din interiorul partidului Umma — partidul fostului premier, iar pe de altă parte de neînțelegerile dintre acest partid și partenerul său de guvernare — partidul național unionist. Sadik El Mahdi avea ambiții care depășeau funcția de prim-ministru. El pleda pentru o nouă constituție care să instaureze în Sudan forma prezidențială. Tînărul om politic nu-și ascundea dorința de a deveni președinte al țării, un președinte care să poată forma guvernul după propria sa voință „fără să fie supus presiunilor și compromisurilor”. Proiectele sale s-au lovit de opoziția unei rude apropiate — imamul El Habi El Mahdi, care năzuia spre același fotoliu prezidențial. Ambițiile imamului coincideau cu intenția partidului național unionist de a-l împiedica pe premier să ajungă președinte. Premierul — care are doar 31 de ani — urma să-și vadă blocate drumul spre funcția supremă prin prevederea că vîrsta minimă a președintelui trebuie să fie de 40 de ani. Dezacordurile din interiorul partidului Umma nu au avut un epilog puțin scontat de șeful guvernului: imamul s-a dovedit a avea multă influență printre parlamentarii care trebuiau să decidă soarta cabinetului. Sîmplă luptă pentru putere? S-ar părea că în prin-

cipal rivalitatea s-a născut din dorința grupurilor în cauză de a deține supremația.

Disputele pentru înaltele funcții se consumă pe fondul unor dificultăți politice devenite cronice ca urmare a tulburărilor permanente din sudul țării și a aplicării unor măsuri antidemocratice de natură să împiedice evoluția țării potrivit cu aspirațiile populare. Interzicerea Partidului Comunist din Sudan s-a produs prin nesocotirea normelor constituționale. Cele mai înalte foruri de justiție ale țării au semnalat încălcarea legalității, însă autoritățile au refuzat să-și asume de acesto justificate obiecții. Răfuiala cu comunistii măturîndea dorința de a zădărnici profunda democratizare a vieții politice a țării. Reacția populară are o adîncă semnificație — alegătorii dintr-o circumscripție rămasă fără deputat și-au dat votul, chiar în actualele circumstanțe, pentru candidatul partidului comunist. Această victorie comunistă s-a produs într-o circumscripție electorală care de obicei se pronunța pentru național unioniști.

Criza sudaneză nu poate fi reglementată cu ușurință. În prezent, se caută o soluție de compromis care să permită formarea unui guvern de uniune națională. Neînțelegerile între principalele forțe politice din Sudan, acumulate de-a lungul anilor, vor putea fi soluționate printr-o simplă schimbare de persoane? Esențial pare modul de abordare a problemelor în fața cărora se află Sudanul. Perseverența pe un drum ce ignoră năzuiele reale ale poporului, cerințele dezvoltării moderne, nu poate promite normalizarea situației din Sudan. Dar, momentan, la Khartoum „capul de afiș” îl deține preocuparea de a se găsi succesorul premierului demisionat. Sint citate mai multe nume, dar șansele candidaților sînt, în ceasurile cînd scriem aceste rânduri, greu de evaluat...

M. RAMURĂ

Criza sudaneză

Sark se desparte de secolul XVI

● Evul mediu în Canalul Minecii ● O Cartă de pe vremea Elisabetei I ● „Zeciuală” și televizoare

După o extrem de agitată dezbateră care a durat două săptămîni, parlamentul Sark-ului a hotărît să admită „modificarea prudentă și parțială a Cartei legislative”. Cartă care datează din secolul al XVI-lea.

Pare surprinzător, dar insula Sark e situată în plin continent european. Mai precis, în Marea Minecii. Deși această mică țărmă de pămînt (15 kilometri pătrați) e așezată la numai doi kilometri de coasta franceză ea aparține Angliei, bucurîndu-se însă, de un statut special. Sark-ul a avut o istorie foarte zbuciumată. În secolul al VI-lea, călugărul Magloire imprimă un cușăzeci de „Irafi” a întemeiat pe insulă o minăstire. Mai tîrziu, insula a fost invadată de vikingi și pirai. Timp de un deceniu ea a trecut sub ocupația francezilor. Apoi, a debarcat acolo cavalerul Elie de Carter, provenit din insula vecină, Jersey. De Carter era însoțit de treizeci de familii de vasali care au construit un mic port și un sat. În 1565 regina Elisabeta a Angliei i-a dăruit lui De Carter insula cu o condiție: pe acest teritoriu să fie întotdeauna cel puțin 40 de locuitori și fiecare dintre ei să lucreze 15 arpents (veche unitate de măsură agricolă, echivalentă cu șase hectare).

Actualmente, cei 500 de locuitori ai insulei Sark sînt conduși de o femeie guvernator, lady Sybill Haseway. Ea conduce Sark-ul din 1926 cînd a moștenit funcția de la tatăl său, al 26-lea guvernator, Lady Sybill primeste anual, ca impeniu, a zece porci din recolta obținută de locuitori. În plus, fiecare gospodărie îi dă câte o găină și un cocos. Deoarece pe vremea reginei Elisabeta nu se prevăzuseră altfel de impozite și nici taxe vamale, locuitorii Sark-ului nu plătesc nici un fel de taxe în afara „zeciuiei” agricole. (Deși acum cei mai mulți dintre ei se ocupă cu exploatarea sau deservirea hotelurilor, cafenelelor și restaurantelor mereu pline de turiști).

Legea impozitelor nu e singura care datează din Evul mediu. Cartă Sark-ului a rămas practic neschimbată, așa cum a fost ea parafată de

Elisabeta I și apoi completată de un edict al lui Carol I (ultima modificare datează din 1612 și se referă la ceremonialele investirii noului guvernator). Vechile legi au adesea nuanțe care pot fi taxate într-un amuzant și grotesc. Deoarece, în 1600 s-a interzis circulația carelor pe străzi, interdicția e menținută azi la toate vehiculele: biciclete, motocicletele, scutere, mașini. Este interes, de asemenea să umbli duminică fără pălărie, să flutieri sau să fumezi altceva decît pipă. Vinerea pescărușii se pedepsește cu amenzi grele. Pe insulă nu pot fi crescuți decît cîini masculi. Acum cîțiva ani, introducerea pe insulă a unei călășe de către un turist a provocat un mare scandal public. Cazul a ajuns în dezbaterile autorităților care au hotărît evacuarea imediată a contravenientului.

Pe insulă există și o închisoare care, însă, e de mult pustie. Funcționează și un polițist care o și „comandantului suprem al armatei” (simbolic, fiindcă Sark-ul are un singur soldat). El se îngrijește de ordinea publică. Una din cele mai dificile atribuții ale sale este repartizarea muncii pe care trebuie să-o presteze cite două zile pe an toți bărbații în etate de peste 16 ani. Oamenii curăț străzile și fac reparații la cele citeva instituții de utilitate publică.

Deși trăiește în umbra edictelor Evului mediu, insularii nu ignorăază total avantajele epocii noastre. Frumusețea insulei și ineditul rînduieilor de acolo au atras foarte mulți turiști. Din cîștigurile realizate de pe urma turismului locuitorii și-au sporit confortul cu multe din produsele tehnicii moderne, începînd cu televizoare, terminînd cu „roboți electrice” pentru bucatărie.

Și după cum se vede, modificînd „Carta legislativă” după aproape patru secole, cetățenii din Sark sînt pe punctul să se despartă de vestigiile rînduieilor Elisabetei I. Vestigii a căror longevitate a bătut un record pe mica insulă din Marea Minecii.

E. R.

Violențe la Santo Domingo

În intenția de a demonstra că guvernul urmarește să pună capăt valului de acțiuni teroriste declanșate de grupurile de extremă dreaptă, președintele Republicii Dominicane, Joaquin Balaguer, a anunțat desemnarea unei comisii militare avînd sarcina de a desfășura o anchetă în rîndurile ofițerilor și agenților poliției naționale.

Comisia, care trebuie să „recomandă” președintelui o serie de măsuri, este formată din generalul Enrique Perez y Perez, ministrul forțelor armate, Carlos Goico Morales, ministrul de interne, și șefii statelor, majore ale trupelor terestre, marinei și aviației.

Principalele partide, de opoziție din Republica Dominicană au afirmat în mai multe rînduri că înseși guvernul și grupurile de extremă dreaptă sînt răspunzătoare de violențele din țară, care au costat viața a numeroase persoane, în principal, participante la mișcarea constituționalistă. Ultima victimă a fost tînărul Roberto Antonio Nivar, în vîrstă de 20 ani, care a fost ucis pe o stradă a capitalei dominicane. Sub titlul „Violență la Santo Domingo”, ziarul „New York Times” a scris că grupurile teroriste sînt constituite din soldați și polițiști truștii și din civili cu vedetă reacționare.

Critici canadiene la adresa Washingtonului

Luînd cuvîntul la o conferință a reprezentanților oamenilor de afaceri, care a avut loc la Toronto, Walter Gordon, președintele Consiliului Privat al Canadei, a declarat că intervenția S.U.A. în Vietnam nu poate fi justificată nici din considerente morale și nici strategice. El a calificat conflictul vietnamez ca „rezultat al unui lanț întreg de greșeli de calcul amare și superficiale ale politicii S.U.A. în Asia de sud-est”. „Este regretabil, a spus Gordon, că noi, în Canada, încercăm să fim „neutri” în acest război”.

Exprimînd temeri că războiul din Vietnam poate avea urmări catastrofele, Gordon a chemat guvernul canadian să se desolidarizeze de actualul curs al politicii Washingtonului. „În caz contrar, a arătat Gordon, noi vom purta răspunderea pentru această politică, care creează un mare pericol pentru întreaga omenire”. Ca prim pas, Canada trebuie să ceară încetarea bombardamentelor asupra Vietnamului de nord, a declarat Gordon.

● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT

● INCIDENTELE violente dintre studenții de la Universitatea Hermosillo, statul Sonora (Mexic) și poliștii, continuă de trei zile. Studenții cărora li s-au alăturat elevii și alți locuitori ai orașului, protestează împotriva candidaturii lui Faustino Felix Serna la postul de guvernator al statului Sonora. Ei cer, totodată, destituirea actualului guvernator al statului Sonora, Luis Encinas Johnson. În timpul incidentelor, poliștii au deschis foc de armă asupra demonstranților, omorînd patru persoane și rănind alte 20.

● APROAPE două mii de demonstranți din Danemarca și mai multe țări nordice, precum și din Franța, R. F. a Germaniei și din alte țări europene, care au pornit din localitatea El Seneur, pentru a manifesta împotriva războiului din Vietnam, au ajuns la Copenhaga. Aici manifestanții, purtînd pancarte prin care condamnau războiul din Vietnam, s-au oprit în fața Ambasadei S.U.A., unde au organizat un miting de protest la care au participat și numeroși locuitori ai orașului.

● ZIARELE DIN RIO de Janeiro informează că sute de semnatouri au fost depuse pe o petiție în favoarea acordării unei amnistii fostului președinte al Braziliei, Juscelino Kubitschek, ale cărui drepturi politice au fost anulate pe o perioadă de zece ani. Printre semnatarii petiției, care urmează să fie înmînată președintelui Braziliiei, mareșalul Artur da Costa e Silva, se află numeroși deputați și polițieni. Înapoiat recent în țară din exil, cu permisiunea guvernului brazilian, Kubitschek a suferit un atac cardiac cînd a auzit la radio o știre neconfirmată privind fa-

lul că urma să fie arestat din nou sub acuzația de „corupție”, în perioada mandatului său prezidențial.

● PENTRU prima dată în istoria ziarului „Times”, reporterii care furnizează știri pentru rubrica delictelor nu au fost nevoiți să părăsească sediul redacției în căutarea faptelelor senzationale. O bandă de hoți a atacat, chiar pe coridorul redacției, doi paznici cărora le fusese încredințată spre expediere suma de 49.000 lire sterline, orbîndu-i cu ajutorul unor sub-